

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 25. Clemens Papa multiplici fastidio affectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

Sæc. XVIII. „graviore, quas promeruissent poena
 A. C. 1735. „de eis sumere nollet, illos tamen
 „Polonia excedere iussisset. Idem Ge
 „neralis rationes Regis edoctus, ea
 „esse æquissimas censuit, & sine hæc
 „tatione iudicium Regiæ suæ Majesta
 „tis ratum habuit, ejus moderationem
 „summopere admiratus. Igitur prop
 „ter hæc nunc exposita Rex p
 „suos Officiales Patribus Arcellio
 „Salarotio præcepit, ut quantoci
 „Varsovia, & sine mora e toto Rep
 „excederent: Huic mandato
 „prompte obedirent, Rex ex inn
 „sua clementia eis de plena securita
 „prospici iussit, ut usque ad Brand
 „burgicas ditones tuto pervenire p
 „sent &c“.

§. XXV.

*Clemens Papa multiplici fastidio
 affectus.*

Hæc dum in Polonia gerebantur
 multa alibi summo Pontifici ha
 parum molesta accidere; vix enim
 Clemens cum Hispaniarum Rege ple
 reconciliatus credebatur, cum no
 turbarum semina succrescerent: Pr
 primis enim Segoviæ prohibitaru
 mercium negotiatores ad quoddam
 præfatæ Urbis Monasterium merces su
 fec

securitatis gratia deposuerant, re au- Sæc. XVIII.
 tem explorata Regionum vectigalium A. C. 1735.
 Ministri a loci Superiore domum lustran-
 di copiam petebant; accepta autem re-
 pulsa paulo post armata vi fores perrum-
 pere tentabant: Ea res jam suboluerat
 negotiatoribus, qui vim vi repellentes,
 ex Ministris duos trucidarunt, ex ad-
 versa parte aliis qua sauciis, qua cæsis,
 ceteris vero in fugam actis Ministri
 Monasterium ne quicquam reclamanti-
 bus Monachis, ingressi, merces, quas
 repererant, secum abstulerunt. Porro
 de violata immunitate Ecclesiastica
 apud Episcopum vehementer querun-
 tur Monachi, nec irritato conatu; cum
 enim læsæ parti nulla fieret satisfactio,
 Episcopus Ministros sacro Ecclesiæ ful-
 mine percussit, totamque Diocesin in-
 terdicto supposuit, ac denique totam
 rei seriem Madritum ad Regem per-
 scripsit. Eodem tempore Telonii Re-
 gii Præfectus deputatos ad supremam
 vectigalium Curiam ablegavit, suam
 agendi rationem vindicaturus: in ho-
 rum quoque favorem hæc causa a san-
 ctiore Senatu decisa, & Episcopo injun-
 ctum est, at Ministros piorum commu-
 nioni, & Diocesin Sacrorum usui resti-
 tueret, Monasterium vero omnibus suis
 proventibus privaretur, Monachis ad
 Massiliense Ordinis sui Asceterium ab-
 ductis

Sæc. XVIII. ductis. Adversus hanc sententiam
 A. C. 1735 clamabant Episcopus æque ac Segovien-
 sis Clerus, nullaque mora que-
 dam Romam ad Pontificem ableg-
 bant: vicissim vero ad Clementem Phi-
 lipus Hispaniarum Rex Nuntium Romam
 decrevit & ad Cardinalem Aquavivam
 literas dedit, ut hanc causam sine ul-
 tiore strepitu componi satageret. Inter
 vero Ministri Ecclesiasticorum bona
 proventus sibi vendicabant, quo con-
 pecto Clemens Papa sub excommu-
 nicationis, ut vocant, majoris par-
 tium reddituum restitutionem Minis-
 tris aliisque, qui ex Ecclesiasticorum
 bonis proventus receperant, injunxit.
 Hoc Pontificium diploma, cum illud
 Episcopus Mense Junio ad medium ve-
 gente, e suggestu in Ecclesia promul-
 garet, Gubernatoris jussu quidam mi-
 lites in Ecclesiam irrumpentes e Sacra-
 dotis manu illud eripuerunt; ac
 frustra dilacerarunt. Hæc ubi in Ara-
 Regia innotuere, Rex vehementer
 commotus Gubernatorem acriter
 apprehendit, & nulla mora Ecclesiasti-
 cis sua bona restitui præcepit, prædia
 men, quæ Episcopi erant, usque ad
 hæc causa Romæ decideretur, apud
 sequestros deponi jussit. Tandem vero
 ad finiendam hanc litem Pontificis
 derat

deratio & Regis pietas plurimum con- Sæc. XVIII.
tulit. A. C. 1735.

Paulo post tamen novum molestiæ argumentum suppeditavit idem Cardinalis Aquaviva; postquam enim ex Hispaniis Romam ibidem post Rattæ Cordubensis Episcopi discessum Regis Hispani negotia procuraturus die vigesima Martii navigaverat, plures cistas Ma- ulianæ e navigio ad terram exponi iussit, quas ejus famuli rhedis recta in Urbem ad Palatium transportarent: cum autem hi ad Telonium, ut pro more lustrarentur, eas non deferrent, Ministri desuper querebantur, Pontificis jussu postulantes, ut præsatæ cistæ ad Tabernam tributariam reveherentur. Verum eorum postulatis etiam atque etiam obstitit Cardinalis, caussatus, se Hispani Regis Legatum esse, proin non convenire, ut ejus sarcinæ alibi, quam in ejus Palatio lustrarentur. Verum hac repugnantia Pontifex graviter offensus præcepit, ut quicquid Cardinalis secum attulisset, ad Vectigalium Curiam plena diei luce deferretur, eo quod ceteri omnes Purpurati Romam adventantes ab hac lege haud immunes essent. Hanc tamen controversiam Gallici Regis Orator Sant-Aignani Dux suo interventu amice composuit, ea lege, ut in Hispano Palatio a Telonariis

Sæc. XVIII. nariis cistarum inspectio fieret. Sub
 A. C. 1735. idem autem tempus alia succrevit mo-
 lestia, cujus occasio erat hæc: jam an-
 tiquo more in Siculæ Nationis Ecclesiâ
 ad S. Mariam de Constantinopoli Ro-
 mæ appensa erant Cæsaris insignia
 hæc autem idem Cardinalis auferri
 eisque Hispana substitui præcepit: At
 tamen hujus Ecclesiæ Clerici Aquari-
 væ mandato obstitere, causantes,
 fieri haud posse, absque consensu Car-
 dinalis de Judice, qui hujus Ecclesiæ
 Protector esset. Res demum ad Pon-
 tificem defertur, qui tamen ejusmodi
 innovationes fieri, inhibuit, donec
 aliter decerneretur.

Gravius adhuc negotium summo
 Pontifici facesserat Neapolitani tributum
 quod Romani *Chincæam* appellant, præ-
 statio; notum enim est, quod utriusque
 Siciliæ Reges in recognitionem fe-
 premi Domini, quod in hæc Regni
 Sedi Apostolicæ competit, censum quo-
 tannis in vigilia SS. Apostolorum Petri
 & Pauli pendere soleant: Eo autem
 tempore duo simul Principes de Ne-
 polis Regno adhucdum contendebant
 & quidem Carolus VI. Imperator, qui
 quamvis ei omnia ibidem prorsus ad-
 versa accidissent, per plures tamen
 annos hoc regnum legitimo imperio te-
 nebat,

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

nebat, & adhucdum jus ad illud con-
servabat: Alter erat Carolus Borbo-
nius, qui universam Siciliam secundis
armis nuperrime in suam redegit pote-
statem, ac sese Panormi Regem appel-
lavit, & sceptrum, ac diadema nec-
non Regia pro more insignia suscepit.
Hic ergo cum omnia ad vota fluerent,
Neapolin rediit, ubi continuato felici-
tatis cursu a Proceribus, civibusque
festiva omnium acclamatione & jubilo
Rex salutatus est. Attamen id unum
adhuc deerat, ut Romani Pontificis
auctoritate ac investitura Regnum, ut-
pote Sedis Apostolicæ feudum, stabi-
liret suum; cujus rei impetrandæ cau-
sa nil intentatum reliquit. Præprimis
enim per Hispaniæ Oratorem Clemen-
ti has obtulit condiciones. I. Se
omni jure in Castri & Roncilionis
Ducatus in perpetuum cessurum. II.
Supremum Dominium ac investituræ
jus in Parmensem & Placentinum Du-
catus Apostolicæ Sedi competere, se
agniturum. III. Nullam prætensuram
jurisdictionem in conferendis Neapoli-
tani Regni Episcopatibus, aliisque
Beneficiis Ecclesiasticis. IV. Sacræ In-
quisitionis Tribunal nuper a Marchione
de Carpio Pro-Rege abrogatum, in
Neapolis Regno rursus restauraturum.
E contrario Carolus Imperator per Sci-
pio

Hist. Eccles. Tom. LXXV.

1

pio

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

pionem Publicolam Principem de Sancta Cruce Oratorem suum summo Pontifici consuetam juris beneficii tributum offerebat, & adversus Hispanicorum postulata solemniter reclamabat. Acrius tum instabat Carolus Borbonius, ac fausto armorum successu fractus, postulatis minas adjecit, promulgato edicto, quo vetitum, ne quæ Pontificias Bullas, literas, diplomata aut quicquam aliud a Romana Curia peteret, reciperet, aut executioni traderet, donec Clemens Papa illum a Rege haberet, & Regni investituram concederet. Displicuit etiam Borbonio, quod Pontifex in suis literis juxta styli veterem Neapolis Regnum nominasti *Terram citra Pharam* appellare contendit ergo, ut deinceps Pontifex erga ipsam utpote Hispani Regis Filiam alia scribendi formula uteretur. Hæc Juveni Regi a Principissa Filomaria fuisse suggesta, referunt Scriptores. Ut autem de hoc sit, id omnino certum est, quod ob nuperum hoc ejus edictum plures Ecclesiastici, ac Præsules a Pontifice Beneficiis provisi eorum possessionem capere prohibiti fuerint, ac ipsi met Passerinus Cardinalis suum Episcopatum adire non potuerit. In tantarum rerum perplexitate quid ageret Pontifex? jamjam appropinquante viginti

SS

SS. Apostolorum Petri & Pauli , qua Sæc. XVIII.
 die Tributum pendi solet , magna im- A. C. 1735.
 portunitate sollicitatus a Cæsare & si-
 mul a Borbonio ; utrumque in Regem
 legitimum agnoscere haud poterat , &
 alterutri inaugurationis beneficium im-
 pendere non licuit , quin alium gravi-
 ter offenderet : Ita suspensus , ac in-
 certus , quid consilii caperet , ne suo
 arbitrio rem decidisse argueretur , duo-
 decim præstantissimos selegit Cardina-
 les , ut matura deliberatione desuper
 instituta , quid optimum factu cense-
 rent , ab eis perciperet : Hi omnes in
 hanc abiire sententiam , ab horum neu-
 tro censum Romanæ Sedi pendi solitum
 esse recipiendum , rem usque ad Men-
 sem Octobrem esse differendam , expec-
 tandumque , quis demum rerum cursus ,
 bellique exitus foret . Horum consiliis
 acquievit Pontifex , frustra que adhibito
 omni conatu , ac insuperhabitis preci-
 bus & minis se a proposito dimoveri
 haud passus est : Reclamabat equidem
 Cardinalis Cienfuegos Cæsaris Orator ,
 qui identidem Pontifici insurrabat ,
 ejusmodi moram æquivalere repulsæ in
 Cæsaris contemptum , ac præjudicium
 datæ : Pontifex tamen ad hæc reposuit ,
 consilium a se captum fundari in ipsius
 Cæsaris responso , quod ipse proposita
 pacis idea de utraque Sicilia Carolo
 1 2 cedent-

Sæc. XVIII. cedenda, dedisset: Nec tamen hæc
 A. C. 1735. Pontificis excusatione contentus Cardi-
 nalis, tot rationum momentis Papan-
 fatigabat, ut hic tandem responderet
 æquissimam quidem esse Cæsaris peti-
 tionem, aliunde tamen Cæsareo Mi-
 nisterio sat notam esse fatalem rei ne-
 cessitatem, qua ad hoc consilium ad-
 actus foret, ne scilicet Sacram Seden-
 certæ Hispanorum vindictæ palam ex-
 poneret. Verum hæc rationes apud
 Cardinalem adeo nihil valebant, ut
 impellente Princeps de Sancta Cruce
 ad hanc solemnitatem Cæsarea Fide-
 tate instructus Administer, præstitit
 die solitum Censum Cameræ Apostoli-
 cæ traderet; cum autem Pontificis
 Ministri hoc tributum non acceptarent
 sed rem ad proximum Mensem Octo-
 brem esse differendam reponerent, Cæ-
 sareus Legatus adversus hanc repu-
 nantiam prolixo scripto palam prote-
 status est, quin Pontifex vel latum ne-
 quem a suo proposito removeri posset.

Inter tam anxias curas parum le-
 vaminis summo Pontifici attulit Maro-
 canus Princeps, qui, ut meminimus
 sacro fonte tinctus, ingens Religio-
 Catholicæ studium præferre videba-
 tur: Hic idem, cum esset ingenio præ-
 ditus admirabili, & artium, literarumque

rumque cupidissimus, ac præterea studii industria indefessus, valde eruditum, ac probe elaboratum composuit librum, in quo Regii ac Imperialis sui stemmatis Historiam pereleganter descripsit & per invicta tam Africanorum quam Europæorum Principum testimonia, aliorumque fide dignissimorum Auctorum libros comprobatum reddidit, se legitimum Muley Ismaelis Marroccani Imperatoris Filium esse, proin paternum diadema sibi omni jure deberi, illud tamen per duos suos fratres sibi iniquissime ereptum, & quidem primo per Muley Abdaldam, solio quidem dejectum, adhucdum tamen sat potentem, & postea per alium suum Fratrem Muley Aly, qui actu regnum usurparet. Hanc lucubrationem Princeps summo Pontifici obtulit, supplex, ut ceteros Europæ Principes excitare velit, quatenus ad solium sibi per nefas præreptum denuo recuperandum auxiliatrices manus præbeant, hacque ratione fides Catholica in hoc Imperio propagari possit. Placuit equidem Pontifici hujus Principis Zelus, doluit tamen, in præsentis rerum temporisque vicissitudine ejus votis minime satisfieri posse: Ceterum Clemens hujus libri Lectione tantopere delectabatur, ut illius exempla non modo pluribus

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

Sæc. XVIII. A. C. 1735. ribus Purpuratis, sed & aliis magni nominis Præsulibus, ac exteris Principum Legatis dono daret. Nec tamen diuturnum erat hoc Pontificis solatium; cum enim Princeps neglectis literariis laboribus otio indulgeret, familiarius cum Romanis Matronis ageret, Procerum non pauci apud Cotradinum Cardinalem Neophytorum Protectorem desuper querebantur. Hanc rem edoctus Pontifex, Cardinali in mandatis dedit, ut Principem hanc vitæ licentiam Catholico indignantibus gravibus verbis perstringeret. Percepit Cardinalis Papæ iussis, ac Principem serio admonuit, ut suæ dignitatis statusque memor suos denuo mores recti honestique leges conformaret. Verum hic lenem hanc objurgationem tantum iniquo ferebat animo, ut debitæ reverentiæ oblitus, Cardinalem indignis verbis ac contumeliis appetere: Et propter Pontificis mandato in Capitolio custodiæ datus est, ubi tamen nisi una nocte detentus, ut a periculo si commercii occasione longius abesse ad Urbem veterem secedere iussus esset, mox vero anno sequenti Romam reverti, & in suis ædibus Sacellum erigere permissus est.

Sub idem quoque tempus levis colloquio inter summum Pontificem & Venetum

netorum Rempublicam exorta est, oc- Sæc. XVIII.
 casione inde desumpta, quod Clemens A. C. 1735.
 fervente in Italia bello, ut subditos
 suos ab hostili invasione tueretur, arces
 Comacii & Ferrariæ majori militum nu-
 mero firmasset, & præsidio in Mesola-
 nam urbem imposito Ostium Padi mu-
 nire statuisset, ut hac ratione vicinus
 Adriani portus magis tegeretur. Eo
 sine Pontifex in aggere terreo ligneum
 propagnaculum extrui curavit, ut
 quantum satis esset ad continendos
 quindecim vel ad summum viginti ar-
 matos ac bina belli tormenta. Verum
 id ægre tulere Veneti huic Regioni vi-
 cini, nescio quid hostile novumque ve-
 riti: Eapropter non modo cum Urbis
 Præfecto graviter expositi abant, sed &
 casam & suggestum solo æquari pete-
 bant; id vero cum non obtinerent, vi-
 cissim in opposita ripa castellum erexe-
 runt, illudque operibus ac munitioni-
 bus, collocatoque centum militum
 præsidio firmarunt. Hoc illis minime
 licuisse, cum Clemens contenderet,
 pallasque anno Christi millesimo sex-
 centesimo quadragesimo quarto con-
 ventiones inter Papam Urbanum VIII.
 & Rempublicam obiceret, aliunde
 vero turbatos ea in parte fines imperii
 quereretur, res ad controversiam expec-
 tatione ac merito majorem exardesce-

Sæc. XVIII. re videbatur; verum Pontifex pa
A. C. 1735. colendæ studiosissimus omni conatu
 egit, ut dissidii flamma mox aspectu
 concordie aqua extingueretur. Pe
 opportune Carolus Imperator hanc quæ
 que causam in se suscepit, nec quæ
 quam omnium erat, qui eo authore
 arbitro haud speraret, fore, ut his
 quis utrinque conditionibus protin
 componeretur: Quinimo res ad utri
 que partis vota successisset, nisi be
 Turcici tumultus, & postea Pontificis
 obitus bene cæpta tam infausto succo
 disturbasset, ut primum Regnante
 benedicto XIV. per mutuam conventio
 nem pax restitueretur. Sub idem ferè
 tempus Papam inter & Cæsarem
 mota est controversia; cum enim Ele
 tor Palatinus a Pontifice Bullam ob
 nuisset, vi cuius a suo Clero decimarum
 proventuum partem exigere permitte
 retur, Clerus apud Cæsareo-Aulicæ
 Imperiale Consilium desuper querebatur,
 illud vero Ecclesiasticorum petentium
 annuens, ad Electorem rescriptis, a
 Pontificium diploma in executione
 trahere inhibuit, simulque Imperator
 suo apud Papam Oratori in mandatis
 dedit, ut hanc agendi rationem apud
 summum Pontificem vindicaret. Gravior
 insuper molestia Clementi accrevit
 ex dissidio, quod inter Hildesheimenses

fem Episcopum, & Capitulum Colle-
giatum S. Joannis intercesserat: cum
enim præfatum Capitulum cum Ludgero
Canonico Seniore, & post ejus obitu-
m cum ejusdem hærede Maria Zep-
penfeldin ob comitorum Provincia-
lium diætas contenderet, & causam
ad Curiam Romanam via appellatio-
nis devolveret, dicta Maria Romano
judicio causa cecidit, ac propterea
Apostolicæ sedis Nuntius Coloniensis
latam sententiam, atque excommuni-
cationis pœnam pendente lite Came-
rali exequi decrevit: Eo fine Romani
judicii transumptum Nuntius ad Elec-
torem Coloniensem utpote Hildeshei-
mensis Episcopum transmisit: Hic ve-
ro hunc recursum omnino illicitum esse
ratus, die nona & vigesima septima
Maij querulas ad Cæsarem literas de-
dit; re maturius perpensa Imperator
Electori rescripsit, sui muneris esse, ut
juxta articulum capitulationis suæ ejus-
modi recursum in causis mere civilibus
improbaret, de cetero Episcopus om-
nes hucusque sententias declaratorias,
mandata rotalia, judicata, & ab ut-
raque litigantium parte apud Came-
rale Tribunal hac in causa expositas
scripturas intra quatuor hebdomada-
rum spatium transmitteret, ut his om-
nibus probe inspectis, quod æquum es-
set,

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

Sæc. XVIII. A. C. 1735. set. a S. Cæsarea Majestate decerni possent. Porro hæc controversia non sine Pontificis fastidio in Electoris favore decisa fuit.

§. XXVI.

Præclara summi Clementis Papæ gesta

Frequentes hæc molestiæ non usque adeo magnanimum Clementis Papæ animum depresserunt, quin ad celsa natus, multa & magna tum Dei cultum, tum ad almæ Urbis utilitatem aut populi salutem hoc præsertim anno exequeretur. Sibi enim persuasissimum habuit, nil Principi ecclesiastico magnificentius esse, quam si Ecclesiam, quam moderatur, augmentiorem reddat, & ditionem, quam net, statu & moribus meliorem efficiat. Præprimis ergo die decima quinta Septembris in Congregatione de propaganda fide, cui pariter septem Cardinales intererant, decrevit, ut ad Indias Orientales denuo Viri Apostolici ad promovendum Religionis Catholicæ incrementum mitterentur: cum autem eodem tempore Monachi S. Antonii & Catholici Maromitæ in montè Libano degentes iteratis literis exponerent se gravissimis injuriis, verberibus, periculis cuniarum